

verbreiding des Evangelies in W. Indië mochten zijn, tot uitvoering zijn zij niet gekomen. In anderer arbeid in te gaan zou ook niet goed geweest zijn, tenminste zoolang Gods Woord de regel en richtsnoer is.

DE GOUDKUST.

Staan we nu nog een oogenblik stil bij de Goudkust, waaronder wij verstaan moeten dat gedeelte der westkust van Afrika, hetwelk zich uitstrekt van de Kaap-der-drie-punten tot aan de rivier Volta. De Portugezen hadden hier eertijds aanzienlijke sterkten, waarvan St. George d'Elmina een der voornaamste was. Nadat de Nederlanders zich, op het einde der 16e eeuw, van deze kusten meester gemaakt hadden en er nog meerdere vastigheden gebouwd, legden zij er bezettingen in, die den handel hadden te beschermen. Vooral de handel in slaven was daar sterk. Men vond hier de voornaamste markten voor de slaven, die naar Amerika werden gevoerd. Het is licht te begrijpen, dat, waar zulk een gruwel als de slavenhandel gepleegd wordt, van den zendingarbeid weinig sprake was. Daar waren anders Heidenen genoeg, wonende om en bij de sterkten. Zelfs was er op St. George d'Elmina meestal een predikant, die wist, dat de Kerken van het vaderland verlangden, dat den negers het Evangelie zou gebracht worden. Maar wat baatte dit! De vloek der slavernij keerde den zegen des Evangelies. Daarmee willen wij niet zeggen, dat er geen negers Christenen zijn geworden. Wie herinnert zich niet de geschiedenis van Jan Compagnie, uit de dagen van de Ruyter?

Ook vinden wij meermalen gewag gemaakt van zwarten en zwartinnen, die in ons vaderland tot kennisse van het Christendom kwamen. Maar dat was hier te lande, waar de slavernij verboden was, zoodat zelfs de slaaf, die onzen grond betrad, terstond vrij was. In hun eigen land moesten de Afrikanen afkeerig blijven van den godsdienst hunner onderdrukkers en vervolgers. Alleen de zwarten, die in dienst van Europeesche heeren waren, kwamen meestal tot het Christendom over. Van de Afrikanen, die hier te lande het Christendom aannam, noemen wij met name Jacobus Elisa Joannes Capitein, die aan de Leidsche Hoogeschool tot den heiligen dienst werd toegerust en als predikant naar St. George d'Elmina werd gezonden. Aangaande zijn eigen leven deelt hij ons in de voorrede voor zijne dissertatie mede: „Een kind van zeven of acht jaren, hetzij in den oorlog of door eenig ander

toeval, van mijne ouders beroofd zijnde, werd ik verkocht aan den wakkeren scheepsbevelhebber Arnold Steenhart, wanneer hij om den slavenhandel aan eene zekere plaats van Afrika, de rivier van St. Andreas genoemd, geland was. Deze van die plaats naar het kasteel d'Elmina en van daar naar Chamma teruggekeerd zijnde, heeft mij vereerd aan zijnen vriend, den koopman Jacob van Goch." Met dezen kwam Capitein (zooals van Goch hem noemde) naar Nederland, waar hij door de zorg van zijnen weldoener (zooals hij hem noemt) onderwezen werd in de Christelijke leer en opgeleid tot herder en leeraar. In zijn vaderland teruggekeerd, achtte hij het zijne roeping, zooals hij zelf zeide, „om eensdeels de Christenen te dezer plaatse te versterken in de eens aangenomen leer, die naar de godzaligheid is, in de hope des eeuwigen levens, en anderdeels om mijne maagschap naar het vleesch, de Moorsche heidenen, de verborgenheid des Evangelies, welke in alle eeuwen hun niet is bekend gemaakt, naar de voorlichting der eeuwige voorzeggingen, op het voetspoor der heilige Evangelisten en Apostelen te openbaren." Maar ook hij zal bij zijne maagschap geen willig oor gevonden hebben. En zoo wel, dan toch heel weinig.

En hiermede ben ik aan het einde van de mij opgelegde taak gekomen. Ik ben mij bewust, een zeer gebrekkig werk te hebben verricht. Zij mijne verschooning, dat mijn wil toch goed was. In allen gevalle zal ik ruimschoots beloond zijn, wanneer ik u door het overzicht heb kunnen overtuigen, dat we geen recht hebben, met minachting te spreken van het Zendingwerk der Gereformeerde Kerken in deze landen in de dagen der republiek.

Zij hebben veel gearbeid, met geringe middelen en onder grooten tegenstand. De Christenen in onze bezittingen, die door hunnen arbeid gewonnen zijn, getuigen van der vaderen werk tot verkondiging van 's Heeren Woord. Zeker zijn wij de minst bevoegden, om van den Zendingarbeid in de dagen der Compagnie kwaad te spreken. Luisteren wij liever voor ons zelve naar het bevel des Heeren: „Predikt het Evangelie aan alle Creaturen", en doen wij; wat onze hand vindt om te doen, ten einde „het licht des Evangelies des zaligen Gods te doen opgaan onder het volk, dat in duisternis zit, opdat dus des Heeren naam van den opgang der zonne tot haren ondergang een worde."